

Rahi lombist (VEE2100520) läbivoolava Rahi oja (VEE1008906) vaatlus

Vaatluse aeg 06.07.24 ja 27.08.24. Vaatleja Marko Vainu

Rahi lomp on EELISes paisjärvena ning registris on ka Rahi pais (PAIS016790). Paisul on olemas luba, kuid EELISes pole arvele võetud järve läbivat ja paisutatavat vooluveekogu.

Rahi lomp on ETAKis pigem kaardistatud põhjendamatult suureks. Lombi lääneosa on madal soo järgnevat arvestades tõenäoliselt allikasoo. Kui 2023. aasta ortofotoni oli selge, et idapoolne osa on veekogu ja läänepoolne soo, siis 2024. aasta ortofoto põhjal on vabaveelise lombi lääneosas tehtud pinnasetoid ja võib-olla ka rabamännikuga kaetud saare ümbrust süvendatud, sest saart ümbritseb vaba vee riba:

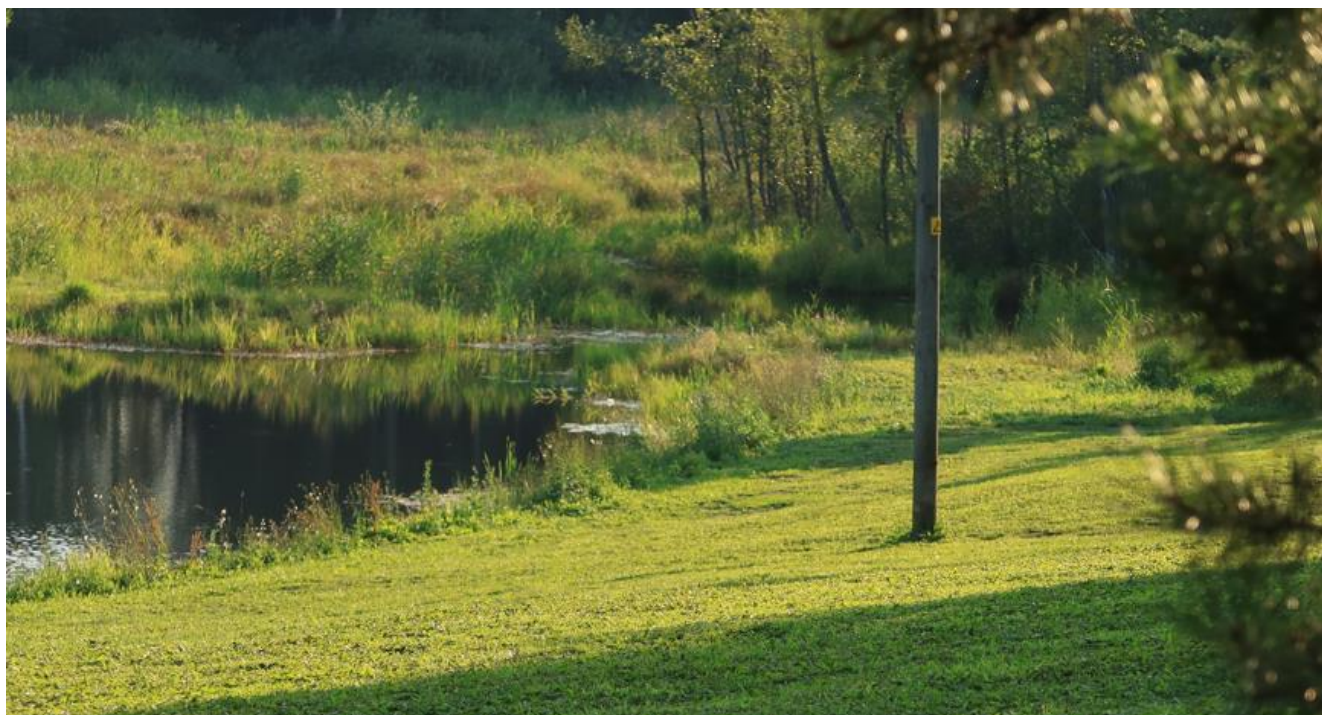
Seda vaba vee riba oli näha ka augusti lõpus toimunud välivaatlusel:

Ülejäänud järve ümbritsev soo oli küll tihedalt taimestunud, kuid veega kaetud:

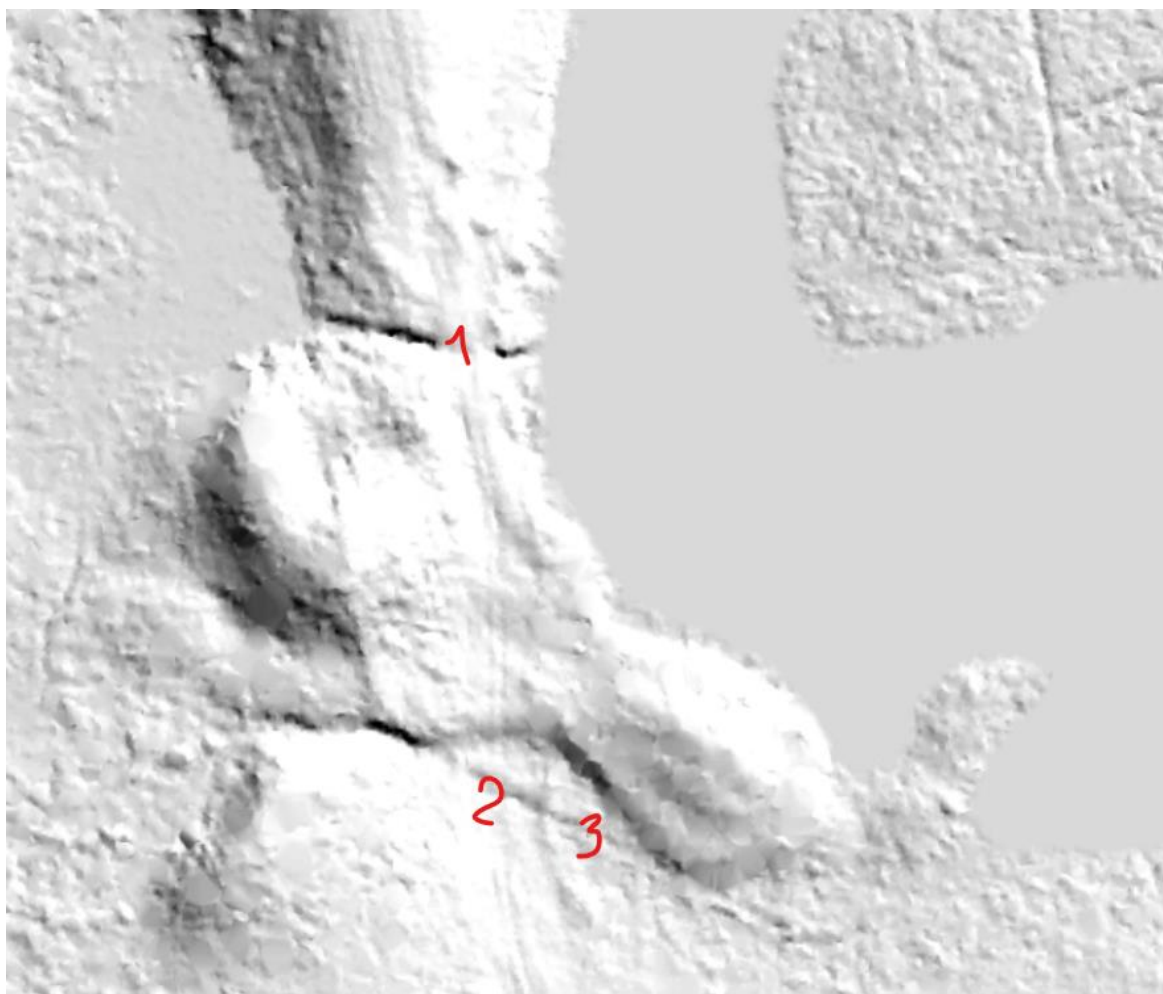
Järve sabaosa augusti lõpus:

Seega on Rahi lombi piiritlemine muutunud pärast 2023. aasta töid keeruliseks. Kogu järvest lääne poole jääva soola järve osana käsitlemine pole pigem põhjendatud, sest selles eristuvad voolusängid. Samas on rabasaart ümbritsev veeriba avaveeline ja idapoolse lombiosaga ühendatud. Seega tuleks seda siiski järve osaks lugeda. Järelikult näib kõige põhjendatum piiritleda järv järgmise ebatavalise kaldajoonega:

Soolale voolab lääne poolt sisse kaks niret:

1. Kraav on värskelt süvendatud ning koondub rajast lääne pool kokku kahest kraavist. Vaatluspunktis asub truup (ETAKis puudu). Augustikuise vaatluse ajal nirises kraavist truupi väike veekogus. Ülesvoolu, kahe kraavi ühinemiskohas oli aga ainult väga vähe seisvat vett. Truubist allavoolu oli kraavis rohkelt seisvat vett, kuna paisutuse mõju ulatus sinnani:

2. Vaatluspunktis oli augustis maastikusõidukite madalates roobastes veidi vett, kuid rada ületavat arusaadavat sāngi ega voolavat vett polnud:

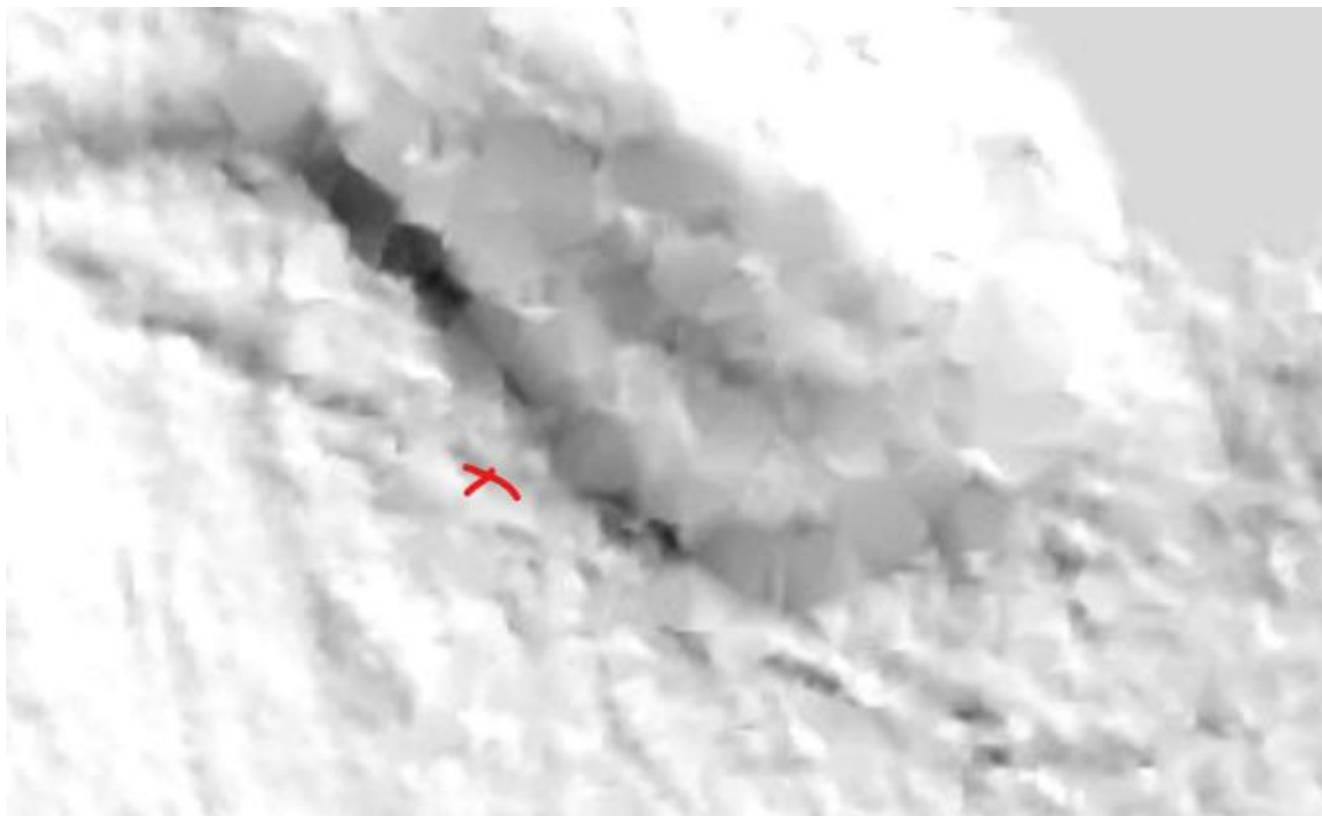

3. Vett oli omajagu sellest punktist ida pool. Vesi küll ei voolanud, aga säng oli täis. Punktis asub madal muldvall, millest vahetult ida pool algas vesi, aga vahetult lääne pool oli vaid kerge veekelme:

Rahi lombist voolas juulikuise vaatluse ajal välja kena selgeveeline liivapõhjaline oja vooluhulgaga mitu l/s:

Suvisel perioodil on Otepää kõrgustikul selliste väikeste, kuid voolava veega vooluveekogude kohtamine haruldane. See ning Rahi lombist lääne poole jääval soosalal eristuvad voolusooned tekitavadki oletuse, et tegemist võib olla allikasooaga. Vaatamas ma seda ei käinud. Oja voolab korralikus sängis kuni jõuab tihedasse angervaksikusse. Esialgu oli ka seal angervaksade vahel voolav vesi selgelt eristatav, kuid tihedasse ja väga raskesti läbitavasse horisontaalselt kasvavate tüvedega pajustikku jõudes hajus vesi ära:

Pajudest üle ronides oli maapinnal olevat keeruline jälgida, kuid alumisel joonisel punasega tähistatud joone kohal enam voolavat vett kindlasti ei olnud, sest seal sai ennast angervaksadest niiviisi läbi suruda, et maapind oli kogu aeg silme all. Oli veidi märjemaid kohti, kuid üldiselt oli maapind lihtsalt niiske. Seega lõppes selle oja maapealne vool vähemalt vaatluse ajal enam-vähem samas kohas, kus põhikaardil olev sinine kriips:

Järeldus: Rahi lombist läbivoolav oja on suvise voolamise tõttu piisavalt adekvaatne vooluveekogu, et see **EELISes arvele võtta**. Oja ruumikuju lombist allavoolu vastab tegelikkusele, kuid oja lähteks sobib vaatluspunkt 3:

